

י' בניסן תשפ"ב 11/4/22

גבירותי ורבותי ערב טוב,
ברשות חברי ועדת השיפוט, אישי ציבור משפחה וחברים וברשות חתן פרס
ישראל פרופ' עודד גולדרייך,
אני מתכבד לפתוח את מעמד הענקת הפרס.
מכיון שאני גם המנחה, גם מגיש הפרס בשם משרד החינוך, וגם התכנית
האמנותית אני יכול להבטיח טקס קצר.

מורי ורבותי חתן נכבד,
הגורל הוליד אותי ואת אחי בני דורי, בימים הגדולים בהם שבו היהודים לארצם
והקימוה מחדש. שוב אינני היהודי הנווד בדרכי העולם, המהגר ממדינה למדינה,
המגורש מגולה לגולה. אבל כל יהודי, בכל דור ודור, חייב לראות עצמו כאילו היה
שם, בדורות ובמקומות ובאירועים שקדמו לו.
לפיכך, עודני נודד, אבל לא בדרכים הנידחות של העולם. עתה אני נודד במרחבי
הזמן, נע מדור לדור, נוסע בנתיבי הזיכרונות.
הזיכרון מצמצם את המרחקים.
מאתיים דורות עברו מראשית תולדות עמי, והם דומים בעיני כימים אחדים.
רק מאתיים דורות עברו מאז קם אדם ושמו אברהם ועזב את ארצו ואת מולדתו
והלך אל הארץ שהיום היא ארצי.
רק מאתיים דורות עברו מיום שקנה אברהם את מערת המכפלה בעיר חברון ועד
הסכסוכים הרצחניים המתרחשים בה בדורי.
רק מאה וחמישים דורות עברו מעמוד האש של יציאת מצרים ועד עמודי העשן של
השואה. ואני, שנולדתי מזרעו של אברהם ובארצו של אברהם- הייתי בכלם.

הייתי עבד במצרים, וקיבלתי את התורה בהר סיני, ויחד עם יהושע ואליהו עברתי את נהר הירדן, נכנסתי לירושלים עם דוד, וגליתי ממנה עם צדקיהו, ולא שכחתי אותה על נהרות בבל, ובשוב ה' את שיבת ציון חלמתי בין בוני חומותיה. לחמתי ברומאים וגורשתי מספרד, והועליתי על המוקד במגנצא, היא מיינץ, ולמדתי תורה בתימן, ושכלתי את משפחתי בקישינב, ונשרפתי בטרבליניקה ומרדתי בוורשא ועליתי לארץ ישראל, היא ארצי שממנה גליתי ובה נולדתי וממנה אני בא ואליה אני שב.

נע ונד אנוכי, הולך בעקבי אבותי.

וכשם שאני מלווה אותם שם ובימים ההם, כך אבותי מלווים אותי ועומדים איתי כאן ובזמן הזה.

חדי העין ביניכם יוכלו להבחין בהם- פמלייה של נביאים ואיכרים, מלכים ורבנים, אנשי מדע וחיילים, בעלי מלאכה ותינוקות של בית רבן.

כאלה שמתו שבעי- ימים במיטתם, כאלה שעלו באש וכאלה שנפלו בחרב. וכשם שאנחנו נתבעים, בכוחו של הזיכרון, להשתתף בכל יום ובכל אירוע של עברנו, כך אנחנו נתבעים, בכוחה של התקווה, להתבונן לכל יום ויום של עתידנו. הן רק במאה האחרונה טולטלנו בין מוות וחיים, בין יאוש ותקווה, בין עקירה ושתייה. זאת המאה הנוראה של המוות, בה השמידו הנאצים ועוזריהם חלק גדול מאתנו בשואה, אבל היא גם המאה המסחררת של השיבה לחיים, של התקומה, של העצמאות, ובאחרונה- של הסיכוי לשלום.

נע ונד אנוכי. בתרמיל הזיכרונות על כתפי, ובמקל תקוותי בידי אני ניצב בצומת הזמנים הגדול של סוף המאה העשרים. יודע אני מהיכן אני בא, ומתוך תקווה וחרדה אני מבקש לדעת לאן אני הולך.

שני המתים האלה שקמו לתחיה אחרי כל כך הרבה שנים- מדינת היהודים והשפה העברית- הם עיקר מהותנו במאה הזאת. דווקא במאה הזאת, שראתה אותנו מושמדים ומתים, קמנו לחיים.

בשפה הזאת, שבגולה שוחחנו בה רק עם אלוהים, אנחנו משוחחים בארצנו זה עם זה. עודנו מתפללים בה, אבל עתה אנחנו גם מדברים בה וכותבים בה ועובדים בה ולומדים בה, מתווכחים בה, מחזרים בה ושרים בה.

ויצמן, עזר. כ"ד בטבת תשנ"ו, 16.1.1996 (נכתב על ידי מאיר שלו, פורסם
בידיעות אחרונות, 16/1/1996, כ"ד בטבת תשנ"ו)

פרופ' גולדרייך מכובדי,

אני בטוח שאתה מרגיש חוליה באותה שרשרת של דורות ותלאות שתיאר הנשיא
המנוח עזר ויצמן בנאומו בפני הפרלמנט הגרמני.
נולדת בארץ ישראל כתוצאה מקיבוץ הגליות.
אימך נולדה בגרמניה ועלתה ארצה בעקבות עליית הנאצים לשלטון.
אביך נולד בצ'כיה ולאחר נדודים הגיע ארצה בעליה בלתי ליגאלית ואילו סבך
שאיחר את המועד, נרצח באושוויץ.
אחת מחוויות הילדות שסיפרת לי עליהן היא על דודך בעל חנות בגדים בשינקין,
שגירש מחנותו לקוחות כי הפריעו לו בלימודי הגמרא...

אבות אבותיך לא זכו לראות את הקמת המדינה ובוודאי לא חלמו שיום אחד יוענק
לך הפרס המכובד ביותר של מדינת ישראל בירושלים בירת ישראל.

בראש ועדת השיפוט שבחרה בך, עמד פרופ' נגה אלון ולצידו פרופ' אירית דינור,
שאינם איתנו כרגע וכן פרופ' חגית עטיה ופרופ' ענר שלו המכבדים אותנו
בנוכחותם.

לסגירת המעגל של החוקרים והיוצרים במדינתנו, אציין שאת נאומו של הנשיא
ויצמן, כתב הסופר מאיר שלו, הלא הוא, בן דודו של פרופ' ענר שלו שיושב עימנו
כאן.

ואלה נימוקי הועדה:

פרופ' עודד גולדרייך תרם תרומות יסודיות וחשובות לתאוריה של מדעי המחשב במגוון רחב של תחומים הכולל קריפטוגרפיה, סיבוכיות, אקראיות, הוכחות בדיקות מקומית (PCP), קושי של קירובים, והתורה של בדיקת תכונות מדגמית (property testing).

פרופ' גולדרייך תרם תוצאות משמעותיות, הגדרות בסיסיות פורצות דרך, וכווני מחקר חדשים במשך למעלה משלושה עשורים. בנוסף לתרומותיו המרשימות ויוצאות הדופן קידם את השטחים לעיל באמצעות ספרים ומאמרי סקירה מצוינים שכתב.